

Delrapportering av projekt:

Förekomsten av *Phytophthora pisi* i Västsvenska jordar-En förstudie.

Lisa Andrae, Rådhuset Nordfalan och Katarina Holstmark, SJV.

Bakgrund

Den nya svampen *Phytophthora pisi* som nu visat sig uppträda på både ärter och åkerbönor är en mycket aggressiv skadegörare. Den har visat sig ge mycket stora skördeförkluster och även helt kasserade fält. SLUs åkerbönsförsök med sorter i Ängelholm kasserades helt år 2010 efter upptäckt infektion av *Phytophthora pisi*. Svampen ger mörka rötter på rötterna. Rotrötan gör att grödan vissnar på samma sätt som vid ärtrottröta i ärter. Denna sjukdom är markburen och betraktas som en växtföljdssjukdom. Några fall har konstaterats tidigare år i Västra Sverige.

Upplägg av inventeringen

För att få en uppfattning om läget för de Västsvenska jordarna har jordprover tagits på gårdar som odlat ärter och åkerböna under en längre period i sin växtföljd. Jordproverna skickades till Findus för Biotest. Testen sker genom att man odlar ärter/åkerböna i krukor med det inkomna jordprovet. Efter ca 6 veckor avläses angreppsgraden. Hittills har 8 jordprover skickats för analys, och ytterligare några fält kommer att skickas in under vårvinter.

För att få en så god bild som möjligt av odlingshistoriken på fältet med avseende på växtföljd, jordart, utsäde, sort m.m. ombeds odlaren att fylla i en odlingsbakgrund enligt bifogat Pm.

Jordprovtagning med avseende på rottröta

Jordprovtagning kan genomföras på hösten i fält då det är riktigt fuktigt. Därefter går det bra att ta jordprov fram till slutet av mars månad innan vårsolen har torkat upp fälten. Tunga lerjordar kan må bra av att ha fruset sönder och blivit smuliga. Jordprovtagning ska göras över hela fältet, minst 10 delprov, till 0-20 cm djup som blandas till ett generalprov. Mängden ren jord som behövs för ett prov är 3 liter. Svamparna som orsakar rottröta förekommer ofta i svackor och blötare partier av fältet.

Analysvaren avseende höstens inskickade jordprover till Findus har ännu inte tagits emot och flera av jordproverna är inte avlästa då de nyss skickats in. Därför kan projektet endast delredovisas vid denna tidpunkt.

Fält från Uddevalla med mycket högt rottröteindex

Bilden nedan visar ett fält från Uddevalla där jordprov togs redan i juli. Fältet visade tydliga tecken på ärtrottröta. Findus provsvar visade att ärtrottröteindexet låg på 96. Indexet kan variera från 0-100. I

Findus egna ärtodlingar får inte fält användas som har högre index än 15. Detta skifte hade en odlingshistoria där det var mycket länge sedan man odlade ärter. Findus menar att anledningen till det höga indexet kan ligga mycket långt bak i tiden. Sporer av patogenen kan finnas i jorden under 20 år. Enligt Findus statistik från många års tester är det högre förekomst av ärtrotträ på jordar med låga pH, därför rekommenderas odlaren att försöka höja kalciumvärdet genom kalkning.

Bilden visar angrepp på ärter av svampen *Aphanomyces euteichs* som orsakar ärtrotträ.

Foto Marta Göransson